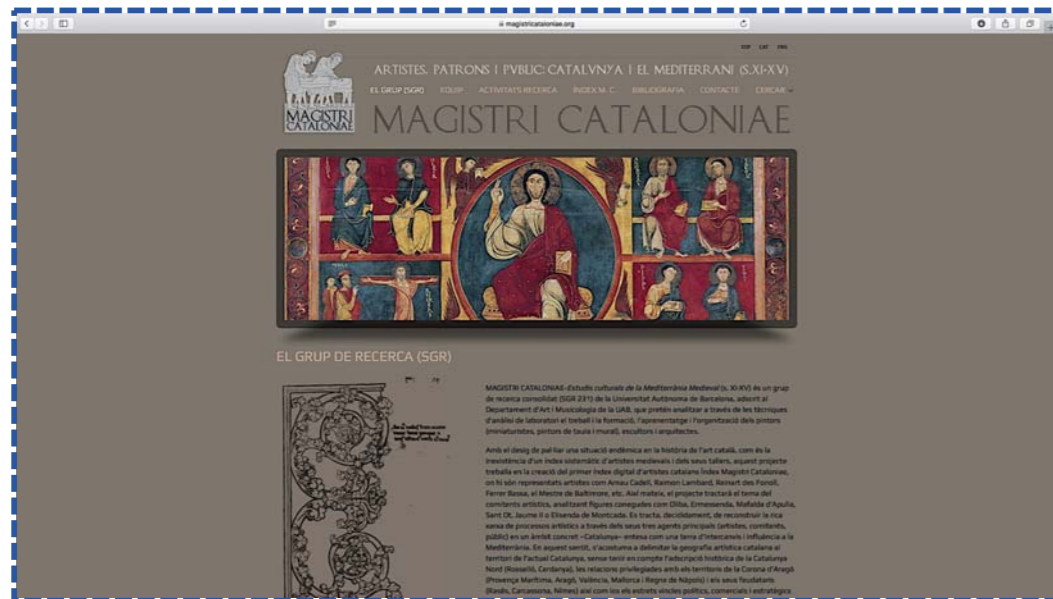

2017 SGR-231 Magistri Cataloniae

El grup

MAGISTRI CATALONIAE-*Estudis culturals de la Mediterrània Medieval (s. XI-XV)* és un grup de recerca consolidat de la Universitat Autònoma de Barcelona, adscrit al Departament d'Art i Musicologia de la UAB.
www.magistricataloniae.org

Qui som?

El Grup està dirigit per Manuel Castiñeiras (UAB) i integrat per nou investigadors i col·laboradors: Anna Orriols (UAB), Jordi Cerdà (UAB), Joan Duran-Porta (UAB), Carles Sánchez (UAB), Verónica Abenza (UAB), Jordi Camps (MNAC), Gemma Ylla-Català (MNAC) i Cèsar Favà (MNAC).

Què investiguem?

Estudiem principalment els processos de producció i consum de les obres artístiques i literàries a la Mediterrània, amb tres principals línies de recerca.

1. La reconstrucció de les rutes i fórmules d'intercanvi artístic a partir dels itineraris de l'expansió diplomàtica, comercial i militar de la Corona d'Aragó i el pelegrinatge a Terra Santa.
2. L'estudi de fenòmens com la hibridació, la introjecció artística i la apropiació cultural (l'art dels ordes militars, els préstecs de l'Islam, el desenvolupament dels mites i l'imaginari de la Mediterrània, les gestes dels croats i la fascinació per Bizanci).
3. L'anàlisi dels models i objectes de prestigi, així com la circulació d'artistes, obres i tècniques com a protagonistes dels processos d'intercanvi i transferència.

A més, el grup va crear l'any 2012 l'*Índex Magistri Cataloniae* (www.magistricataloniae.org), una eina digital que recull els artistes medievals a Catalunya i a la seva àrea d'expansió mediterrània, i que reconstrueix també la xarxa de processos artístics i culturals dels tres agents principals de l'obra d'art (artistes, comitents, públic).

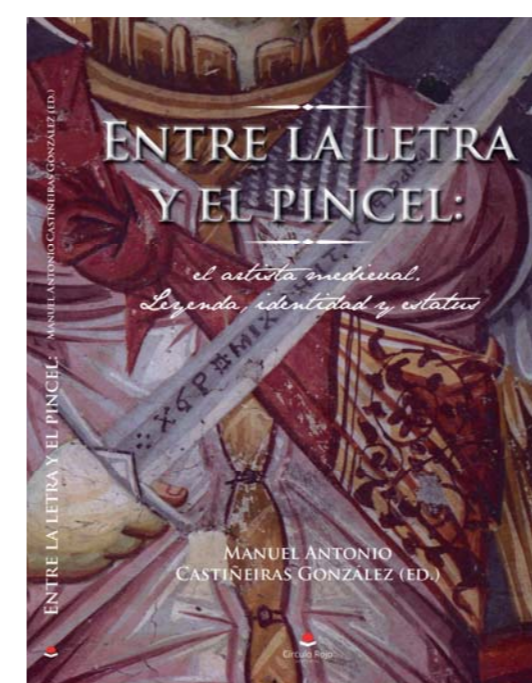

Projectes vigents

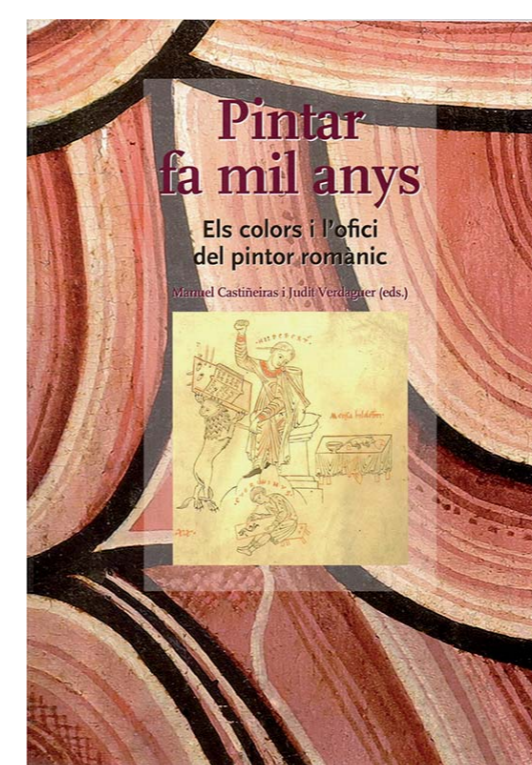
Projecte d'Investigació MICINN HAR2015-63883-P: Mobilitat i Transferència Artística en el Mediterrani Medieval (1187-1388): artistes, objectes i models-MAGISTRI MEDITERRANEI

La caiguda de Jerusalem en 1187 i la pèrdua d'Atenes pels catalans en 1388 marquen dos segles convulsos de moviment i expansió dels diferents estats llatins del Mediterrani que propiciaren com mai la mobilitat i transferència artística entre llatins, grecs i cristians orientals. Tant la "protecció" i la peregrinació als Llocs Sants com la creació de noves rutes d'expansió militar i comercial portaren la Corona Catalano-Aragonesa o a ciutats com Venècia, Pisa o Gènova a afavorir diferents processos d'apropiació del sagrat, adquisició de botins de guerra o intercanvi de regals de significació políticodinàstica o diplomàtica. Tot plegat cristal·litza en un poc habitual flux d'artistes, models i objectes, així com en l'afirmació de certs mites fundacionals (Hèracles) o devocions (els sants Eulàlia, Caterina, Tecla, Bàrbara, Antoni, Jordi, Marc, etc.) que propiciaren la creació de fortes i variades identitats culturals. L'art dels Ordes Militars, els préstecs de l'Islam, el prestigi de les gestes dels croats, la trobada de sabers o la fascinació per Bizanci semblen convertir-se en paradigmes d'una època. Una sèrie d'escenaris semblen haver propiciat especialment aquesta peculiar interacció: la Catalunya Nova (Tarragona), València, Mallorca, Sardenya, Sicília, el regne d'Acre, la dinastia Lusignan a Xipre, l'Imperi Llatí de Constantinoble, o l'aventura de la Gran Companyia Catalana en l'Imperi Bizantí, amb el consegüent establiment del Ducat d'Atenes i Neopàtria. Es tracta d'un intercanvi que va en dues direccions i que propicià així interessants processos d'hibridació i introjecció artística fins ara no suficientment explorats per la historiografia i que han de ser entesos dins del paradigma del Global Middle Ages.

Publicacions recents

M. CASTIÑEIRAS (Ed.), *Entre la letra y el pincel. El artista medieval: Leyenda, Identidad y Estatus*, Almería: Círculo Rojo, 2017.

M. CASTIÑEIRAS, J. VERDAGUER (Ed.), *Pintar fa mil anys. Els colors i l'ofici del pintor romànic*, Bellaterra: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona, 2014.

Activitats de recerca Internacionals

I SIMPOSI INTERNACIONAL MAGISTRI CATALONIAE:

Artista anònim, artista amb signatura. Identitat, estatus i rol de l'artista en l'art medieval, Universitat Autònoma de Barcelona-Museu Episcopal de Vic, 7-8 Novembre 2014. Dir. Científica: Manuel Castiñeiras.

SIMPOSI INTERNACIONAL:

Imago et Mirabilia. Les formes del prodigi a la Mediterrània medieval, Universitat Autònoma de Barcelona-Museu Nacional d'Art de Catalunya, 18-20 Octubre 2018. Dir. Científica: Anna Orriols, Jordi Cerdà.

